

رجب - سال سوم (فتح: ۲۹)

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ، تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا، سِيماهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ، وَ مَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ، وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا.

محمد [صلی الله علیه و آله] فرستاده‌ی خداست، و کسانی که با اویند بر کافران سرسخت [و سازش‌ناپذیر]، و در بین خودشان [با یک‌دیگر] مهربانند، آنان را راکع و ساجد می‌بینی، پیوسته خواهان احسان و خشنودی خدایند، نشانه‌ی [روحیه‌ی عبادت و بندگی] آنان در چهره‌هایشان از اثر سجده پیداست، این است وصفشان در تورات، اما وصفشان در انجیل [این است که: وجودشان] چون زراعتی است که جوانه‌های خود را رویانده، پس تقویتش کرده تا جایی که پابرجا و استوار گشته، و بر ساقه‌های خود ایستاده‌اند، [به گونه‌ای که] کشاورزان را [از رشد و انبوهی خود] به شگفتی می‌اندازد، [خداوند مؤمنان را به این صورت تقویت می‌کند] تا به وسیله‌ی آنان کافران را به خشم اندازد، خداوند به آنان که ایمان آورده، و کارهای شایسته انجام داده‌اند، وعده‌ی آمرزش و پاداشی بزرگ داده است.

حریر روایت کرده که امام صادق علیه السلام فرمودند: این آیه درباره‌ی یهودیان و مسیحیان نازل شده است. پروردگار درباره‌ی آن‌ها می‌فرماید: «الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ» [کسانی که به ایشان کتاب (آسمانی) داده‌ایم، همان‌گونه که پسران خود را می‌شناسند، او (حضرت محمد صلی الله علیه و آله) را می‌شناسند] یعنی یهودیان و مسیحیان، پیامبر صلی الله علیه و آله را به طور کامل می‌شناسند. زیرا خداوند در تورات، انجیل و زبور ویژگی‌های پیامبر صلی الله علیه و آله و یارانش و هم‌چنین مبعث و هجرت او را بر آن‌ها نازل کرده است. خداوند در قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ، تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا، سِيماهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ، وَ مَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ». این صفات و ویژگی‌های پیامبر صلی الله علیه و آله در تورات و انجیل است. هم‌چنان که خداوند در قرآن کریم بیان کرده است، زمانی که خداوند آن حضرت را به پیامبری برگزید، آن‌ها به طور کامل او را می‌شناختند.^۱

سعید بن جبیر روایت کرده که از ابن عباس درباره‌ی آیه «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا» سؤال شد. او پاسخ داد: گروهی از پیامبر صلی الله علیه و آله سؤال کردند: ای پیامبر خدا! این آیه درباره‌ی چه کسانی نازل شده است؟

آن حضرت فرمودند: زمانی که قیامت فرا برسد، پرچمی از نور سفید برافراشته گردد و ندا داده خواهد شد: سرور مؤمنان و کسانی که پس از برانگیخته شدن محمد صلی الله علیه و آله ایمان آورده‌اند، برخیزند. در این هنگام علی بن ابی طالب علیهما السلام برمی‌خیزند و خداوند پرچمی از نور سفید را به ایشان خواهد داد و همه‌ی پیشینیان، یعنی افراد اولیّه‌ی مهاجر و انصار تحت فرماندهی ایشان در خواهند آمد و هیچ کس در زمره‌ی آنان در نخواهد آمد و به صف آنان نخواهد پیوست، تا این‌که علی علیه السلام بر منبری از نور خداوندی خواهد نشست و همگان یکی یکی بر ایشان عرضه خواهند شد. ایشان پاداش و نور هر یک از آنان را به آن‌ها خواهد داد. وقتی کار آخرین نفر نیز تمام می‌شود (پس از پایان این کار) به آن‌ها گفته خواهد شد: شما از جایگاهتان در بهشت اطلاع یافتید. خداوند می‌فرماید: من برای شما آمرزش و پاداش بزرگی در نظر گرفته‌ام که (منظور از آن بهشت است). در این هنگام، علی بن ابی طالب علیهما السلام برمی‌خیزند و مردم به فرماندهی ایشان به سوی بهشت حرکت خواهند کرد. سپس بار دیگر به سوی منبر خود باز می‌گردند. مؤمنان هم‌چنان بر ایشان عرضه می‌گردند. ایشان سهم خود از آن‌ها (مردم) را به بهشت می‌برند و بقیه به دوزخ می‌افتند.^۱